

## Едиција

Научни скупови

## ХОРИЗОНТИ ЈЕЗИКА И КУЛТУРА

*Тематски зборник посвећен 45. годишњици Групе за скандинавистику  
Филолошког факултета у Београду и 75. годишњици рођења  
проф. др Љубише Рајића (1947–2012)*

## Издавач

Универзитет у Београду – Филолошки факултет  
Студентски трг 3  
11000 Београд

## За издавача

проф. др Ива Драшкић Вићановић, декан

## Уредници

проф. др Софија Биланџија  
доц. др Наташа Ристивојевић-Рајковић

## Графичка припрема

Предраг Жижовић

## Корице

Срђан Ђурђевић

## Тираж

10 CD-ROM

## Штампа

МАБ, Београд

ISBN 978-86-6153-740-0

[https://doi.org/10.18485/horizonti\\_jk.2024](https://doi.org/10.18485/horizonti_jk.2024)

Београд, 2024



Радови су лиценцирани под условима и одредбама лиценце  
Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

# ХОРИЗОНТИ

## ЈЕЗИКА И КУЛТУРА

*Тематски зборник посвећен 45. годишњици  
Групе за скандинавистику Филолошког факултета у Београду  
и 75. годишњици рођења проф. др Љубише Рајића (1947–2012)*



БЕОГРАД, 2024

## Рецензенти:

др *Анете (Annette) Ђуровић*, редовни професор Филолошког факултета Универзитета у Београду

др *Јелена Костић Томовић*, редовни професор Филолошког факултета Универзитета у Београду

др *Бранислав Ивановић*, редовни професор Филолошког факултета Универзитета у Београду

др *Немања Радуловић*, редовни професор Филолошког факултета Универзитета у Београду

др *Горанка Антуновић*, ванредни професор Филозофског факултета Свеучилишта у Загребу

др *Лука Бешлагић*, ванредни професор Факултета за медије и комуникацију Универзитета Сингидунум

др *Гордана Ристић*, ванредни професор Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду

др *Каталин Озер*, ванредни професор Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду

др *Драгана Ђорђевић*, доцент Филолошког факултета Универзитета у Београду

др *Сергеј Мацура*, доцент Филолошког факултета Универзитета у Београду

др *Наташа Ристивојевић Рајковић*, доцент Филолошког факултета Универзитета у Београду

др *Софија Биланџија*, ванредни професор Филолошког факултета Универзитета у Београду

др *Бјерг Селан*, професорка емерита Универзитета у Агдери, Норвешка  
*Ели Моркен Фарстад*, стипендијат на Универзитету Југоисточне Норвешке

## САДРЖАЈ

Предговор — 7

### КЊИЖЕВНОСТ

**Anđelka Krstanović**

DAS BILD VOM NACHKRIEGS-BALKAN IN JULI ZEHS REISEBERICHT  
*DIE STILLE IST EIN GERÄUSCH. EINE FAHRT DURCH BOSNIEN* — 26

**Љиљана Аћимовић**

ГЕРМАНСКО ЈУНАЧКО ПЈЕСНИШТВО У ТУМАЧЕЊУ ИВАНА ПУДИЋА — 45

**Nikolina N. Zobenica**

ARHETIPSKI SIMBOL ZMIJE U STAROJ I SREDNJOVEKOVNOJ NORDIJSKOJ  
KNJIŽEVNOSTI — 56

### ДИДАКТИКА

**Goran Maljan**

SJÄLVKORRIGERINGAR I SKRIFTLIG PRODUKTION HOS INLÄRARE  
AV SVENSKA SOM ANDRASPRÅK — 69

**Сања Радановић**

ВАСПИТНА ФУНКЦИЈА УЏБЕНИКА ЊЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА КАО СТРАНОГ У  
БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ ОД КРАЈА 19. ДО ПОЧЕТКА 21. ВИЈЕКА — 84

### НАУКА О ПРЕВОЂЕЊУ

**Зорица Ковачевић**

ПОЛОЖАЈ ШВЕДСКЕ И СРПСКЕ ПРЕВОДНЕ КЊИЖЕВНОСТИ У  
РЕГИОНАЛНОЈ И ГЛОБАЛНОЈ ПЕРСПЕКТИВИ — 99

**Dorijan Hajdu**

O PROBLEMATICI IZBORA PREVODNIH EKVIVALENATA ŠVEDSKIH  
PRISVOJNIH ZAMENICA U STUDENTSKIM PREVODIMA BELETRISTIKE  
SA ŠVEDSKOG NA SRPSKI JEZIK — 115

## НАУКА О ЈЕЗИКУ

**Branislav Ivanović**

UZROCI OPSOLESCENCIJE GERUNDA U ISTORIJI NEMAČKOG JEZIKA — 134

**Danijela Babić**

O JEDNOM TIPU ŠVEDSKIH GLAGOLA S PARTIKULOM *ÖVER*  
SA ZNAČENJEM CILJNO USMERENOG KRETANJA — 152

**Bisera Stankova**

TEMPUS UND ASPEKT DEUTSCH-MAZEDONISCHE KONTRASTE — 170

**Nataša Ristivojević-Rajković**

NORVEŠKI GLAGOLI *TRO* I *SYNES* I NJIHOVI PREVODNI EKVIVALENTI  
U SRPSKOM JEZIKU — 180

**Marko Petrić**

KARAKTERISTIKE PERFEKTA KAO PRETERITALNOG GRAMATIČKOG  
VREMENA U SAVREMENOM DANSKOM JEZIKU — 196

**Софија Биланџија**

O JEDNOM TIPU KAUZACIJE U NORVEŠKOM JEZIKU:  
АФЕКТИВНА КАУЗАЦИЈА — 209

## ФИЛМ, КУЛТУРА И ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНОСТ

**Војана Maksimović**

NORDIJSKI TRIKSTER LOKI — 224

**Janica Tomić**

*TURISTIČKI POGLED* U FILMOVIMA RUBENA ÖSTLUNDA — 246

**Sergej L. Macura**

PRIKAZ SKANDINAVSKE CIVILIZACIJE U FILMU ROBERTA EGERSA  
*SJEVERNJAK* — 262

**Ana Stanićević**

MESEČEV KAMEN, MUNK I EKSPRESJONIZAM — 279

**Ásdís Egilsdóttir**

BOGEN OG FORTÆLLINGEN.  
OM ISLANDSK KULTURARV OG IDENDITET. — 312

## ПРЕДГОВОР

### Скандинавистика у Србији

Тематским зборником „Хоризонти језика и култура“ Група за скандинавистику Филолошког факултета у Београду обележава неколико важних јубилеја који су се преклопили током 2022. и 2023. године. Зборник је посвећен четрдесетогодишњици Лектората за норвешки језик, који је покренут 1977. године и овим догађајем Група за скандинавистику увек обележава своје јубилеје. Истовремено смо 2023. године прославили и 30 година Групе за скандинавске језике и књижевности, која је од 1988. године самостална група са четворогодишњим студијским програмом. Уз то је 2022. година обележила 75 година од рођења професора Љубише Рајића, оснивача Групе и њеног дугогодишњег професора, али се те године навршио и тужан јубилеј – 10 година од професорове преране смрти.

Нашем позиву одазвало се 18 колега из Србије, Босне и Херцеговине, Хрватске, Северне Македоније, Шведске и са Исланда, који су својим радовима из науке о језику, науке о књижевности, филмологије, транслатологије, дидактике и кулуре допринели томе да се обележе ови јубилеји, и све то у ишчекивању великог јубилеја током 2027/28. године – 50 година изучавања скандинавских језика, књижевности и култура на универзитетском нивоу у Србији.

На Групи за скандинавистику тренутно је запослено седморо наставника и сарадника у звањима од лектора до ванредног професора, а ангажовано је и троје страних лектора, по један за сваки језик који се на Групи изучава, у сарадњи са релевантним скандинавским институцијама. С обзиром на то да Група за скандинавистику тренутно прима 50 нових студената сваке године, да организује наставу на основним, мастер и докторским студијама, и да остаје једна од популарнијих група на факултету, управо је ово област у којој очекујемо значајније помаке како бисмо успешно дочекали и педесету годишњицу. Колегијум Групе за скандинавистику тренутно чине, азбучним редом, др Данијела Бабић, др Софија Биланџија, др Зорица Ковачевић, мср Марко Петрић, др Наташа Ристивојевић-Рајковић, дипл. фил. Мирна Стевановић и др Доријан Хајду. У време обележавања јубилеја са нама су били и страни лектори Мона Хансен Дибдал из Норвешке, Каспер Дам Нилсен из Данске и Виктор Сундберг из Шведске.

На Групи се изучавају дански, норвешки и шведски језик. Норвешки језик је почео да се изучава 1977. године као факултативни предмет, њему је 1981. године придружен шведски, а дански језик је било могуће студирати тек након оснивања Групе, почев од 1989. године. Нажалост, студије данског

језика претрпеле су велики ударац након смрти тадашње лекторке Вере Хагеман 1995. године и Група за скандинавистику је на дужи низ година, из објективних разлога, морала да прекине студије данског језика. Настава је обновљена 2007. године, а 2021. године смо први пут запослили локалног лектора за дански језик.

Први студент је дипломирао на Групи за скандинавистику 1992. године, док је на двогодишње постдипломске студије из скандинавистике први студент уписан 1994. године. Према информацијама које нам је пружила Студентска служба Филолошког факултета, између 1988. и 2023. године је на Групи за скандинавистику дипломирало 676 студената. Први магистарски рад из скандинавистике као уже научне области одбрањен је 1979. године, а прва докторска дисертација 1986. године (Љ. Рајић). Године 2003. је на Групи за скандинавистику одбрањен први магистарски рад, а прва докторска дисертација на Групи одбрањена је 2012. године (З. Ковачевић).

Скандинавистика има релативно богату библиотеку у којој тренутно поседује преко 17.000 књига, преко 2.200 свезака часописа, као и медијатеку са преко 1.100 филмова, драма и аудиокњига, а укупно око 21.000 библиотечких јединица. У читаоници постоји штампана библиографија превода скандинавских књига на српскохрватски и српски језик, а наша библиотека располаже знатним делом тих превода, којих има око 1000. Ипак, с обзиром на то да библиотека Групе за скандинавистику никада у својој историји није имала стално ангажованог библиотекара, већ повремено, по уговору о делу ангажоване књижничаре, за сада и даље не постоји израђен библиотечки каталог, а легат проф. Рајића никада није израђен и књиге су укључене у општи фонд.

Група за скандинавистику је најважнији домаћи посредник за знања о скандинавским земљама, књижевностима, језицима и културама. Ту мисију настављамо и у будућности. Наши алумнисти, скупа са колегама са Групе, већ 20 година као преводиоци у оснаженом саставу и веома предано упознају српску публику са делима скандинавских класика и савремених писаца. Године 2017. поново је покренута Преводилачка радионица за норвешки језик под руководством Наташе Ристивојевић-Рајковић, и из ње је изашло шест превода наших студената. Наше колеге редовно учествују на конференцијама, објављују научне и стручне радове и монографије, сарађују са другим филолозима као уредници у часописима и рецензенти, организују гостујућа предавања скандинавских научника и књижевника, чиме стабилизују научну базу за развој подмлатка, али и упознају наше садашње и будуће студенте са актуелним струјањима у науци и књижевности Скандинавије.

Када говоримо о студијама скандинавистике, оне свакако укључују и опсежнија знања о културама ових народа, и реформисањем програма

између 2001. и 2005. године смо проширили наставу значајнијим присуством предмета који се баве историјом, историјом културе и савременим политичким, друштвеним и комерцијалним токовима у Скандинавији. Студије скандинавистике у ужем смислу тичу се изучавања континенталних северногерманских језика (данског, норвешког и шведског), те култура и књижевности насталих на њима, а термин „скандинавистика“ може обухватити и ареалне студије, тј. студије Скандинавије као целине у политичком смислу. У овом ширем смислу, студије скандинавистике би се могле посматрати и као студије *нордистике*, јер би обухватиле и проучавање исландског, феројског, финског, лапонских језика те гренландског, као и њихових књижевности и култура. Група за скандинавистику увек у виду има и проширење ареалних студија, али за сада се знања о другим нордијским земљама преносе махом кроз основне информације о културама и књижевностима целог региона.

Група за скандинавистику сарађује са бројним институцијама у скандинавским земљама, као што су универзитети у све три скандинавске земље, потом са *Шведским институтом (Svenska instituttet)*, *Комисијом за лекторате (Lektoratsudvalget)* при Министарству просвете и науке Краљевине Данске, те норвешким *Директоратом за високо образовање и развој компетенција у образовању (HKDIR – Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse)*. Ове су нам сарадње посебно важне с обзиром на то да именоване институције одобравају слање страних лектора, обезбеђују буџете за набавку нама иначе финансијски недостижних књига и уџбеника из Скандинавије, помажу гостовања предавача и истраживача из Скандинавије, а у неким инстанцама обезбеђују стипендије за наше студенте и потпомажу регионалну сарадњу са високошколским институцијама у Средњој и Источној Европи. У економски турбулентним временима чак и традиционално добростојеће скандинавске земље штеде, тако да је у последњих 10 година постао веома изазован задатак обезбедити присуство страног лектора и могућности стипендирања студената – многе летње школе и стипендије се гасе, а у Европи и свету се суфинансира све мањи број лектората. То ће уједно бити и највећи изазов студијама скандинавистике код нас у непосредној будућности. Стога су нам значајне размене наставника и студената у оквиру програма Erasmus+ i CircleU.

### **Проф. др Љубиша Рајић**

Овај Зборник посвећујемо и нашем професору и оснивачу Групе за скандинавистику, Љубиши Рајићу (1947–2012).

Сусрет професора Рајића и Скандинавије почиње школске 1964/1965, када је похађао народну високу школу Сунд у Норвешкој. Након годину дана студија електротехнике у Београду, одлази као стипендиста на Универзитет

у Ослу, где уписује студије нордистике. Дипломирао је 1975. године, а након тога се враћа у Београд, и на Филолошком факултету уписује постдипломске студије. Магистарски рад „Методолошки проблеми проучавања нордијских рукописа“ одбранио је јануара 1979. године, а докторску дисертацију „Проблеми објашњења у епистемологији историјске лингвистике“ маја 1986. године. Октобра 1977. године изабран је за првог лектора за норвешки језик на Филолошком факултету у Београду и исте године оснива Лекторат за норвешки језик. Године 1987. унапређен је у звање доцента за норвешки језик и књижевност, 1988. постаје доцент за скандинавске језике, када оснива Групу за скандинавске језике и књижевности, а 1989. добија звање доцента за скандинавске језике и књижевност. Звање ванредног професора за ужу научну област Скандинавски језици и књижевности стиче 1992. године и у том звању остаје све до 2010. године, када постаје редовни професор. Дуги низ година, као једини наставник на Групи за скандинавистику, сам држи наставу из свих теоријских скандинавистичких предмета, а повремено и практичне вежбе из језика, нарочито у периоду санкција, када званичне институције из Скандинавије нису слале стране лекторе. Професор Рајић је ипак, захваљујући угледу који је уживао у скандинавским земљама, често успевао да обезбеди ангажовање страних лектора, нпр. Торстејна Стиглера Сејма, лектора за норвешки језик, који је на Групи за скандинавистику радио пуних двадесет година. Уз помоћ личних контаката обезбеђивао је и студијске боравке за студенте иако је финансирање из званичних скандинавских фондова било онемогућено услед отежане међународне сарадње током деведесетих година. Контакти са званичним институцијама Данске, Норвешке и Шведске, које суфинансирају ангажовање страних лектора и нуде студентске стипендије за боравак у летњим школама у Скандинавији, обновљени су тек почетком 2000. година.

Професор Рајић је учествовао у раду бројних органа Филолошког факултета, а једно време је био ангажован као предавач и на Универзитету у Новом Саду. Држао је бројна предавања на високошколским установама у Скандинавији, а од 2001. до 2004. предавао је на Високој школи у Ослу као професор по позиву. Професор Рајић је држао и до перманентног усавршавања и ван универзитетских оквира. Петнаест година је предавао предмет *Пословна култура у Београдској отвореној школи*, а неколико година је држао предмет *Техника академског писања у Центру за женске студије*. Био је члан програмске комисије *Алтернативне академске образовне мреже*. Залагао се за модернизацију и реформу универзитета – од 1995. до 2001. године водио је *Унифорум* и унутар њега покренуо пројекат „Модернизација универзитетске наставе у Србији“. Учествовао је и у писању нацрта *Закона о универзитету* током 2001. године, а од 2001. до 2004. био је члан Комисије за акредитацију.

Професор Рајић се није бавио само педагошким и научним радом. Превео је више десетина књига с нордијских језика на српски језик, а његов преводилачки опус се протеже од старонорвешке и староисландске књижевности, преко савремене лепе књижевности свих жанрова до стручних дела и публицистике. На пут је извео неколико генерација младих преводилаца кроз менторски рад у оквиру преводилачких радионица, које је организовао за студенте скандинавистике заинтересоване за књижевно превођење. Професор Рајић је имао богато искуство и као стручни преводилац, овлашћени судски тумач за дански, норвешки и шведски језик и захваљујући томе неколико година је радио као испитивач на испитима из стручног превођења (писменог и усменог) при Високој трговачкој школи у Бергену и Камарколегије у Стокхолму.

У знак сећања на његов предани рад на обликовању преводилачког подмлатка Удружење књижевних преводилаца Србије установило је бијеналну награду „Љубиша Рајић“ за најбољи први књижевни превод с било ког језика на српски. Награда је основана 2013. године, а први пут уручена 2014. Награду додељују породица Рајић и УКПС.

За своја залагања на јачању веза између наше земље и Скандинавије, као и на ширењу нордијске културе на нашем подручју, професор Љубиша Рајић награђен је одликовањима из више нордијских земаља: норвешким краљевским орденом за заслуге (Витез прве класе) за унапређење норвешко-српских веза и медаљом светог Олава за ширење норвешке културе, шведским краљевским Орденом северне звезде (Витез прве класе) за ширење шведске културе и Орденом беле руже (Витез) за ширење финске културе.

Његов рад је био препознат и у Скандинавији, те је изабран за иностраног члана Академије наука Норвешке, а 2007. године додељена му је и почасна награда организације Слободна реч (*Fritt ord*) за оснивање и развијање студија норвешког језика и књижевности на универзитетском нивоу изван Норвешке. Добитник је и награде Шведског ауторског фонда за ширење знања о шведској књижевности у иностранству, као и награде Академика (*Akademikaprisen*) за научно-стручни и педагошки допринос на пољу норвешког језика, књижевности и културе. Домаћа невладина организација *Лига експерата – LEX* наградила га је одликовањем Витез позива.

Студенти и колеге га памте као бескомпромисног борца за квалитетно образовање и за права студената. Док се пео степеницама до свог кабинета на петом спрату нове зграде Филолошког факултета, увек с ранцем на леђима и у журби, умео је да застане да поразговара са студентима, да чује њихово мишљење како о стручним темама, тако и о актуелним друштвеним

питањима, те је био један од омиљених професора не само својим студентима, већ и студентима других катедара и група Филолошког факултета. Залагао се за праведно и слободно друштво и за слободу говора и увек је био уз своје студенте током турбулентних деведесетих година.

Свестран и радознао, писао је и говорио на многе теме, а о тој разноликости сведочи његова богата библиографија.

## БИБЛИОГРАФИЈА ОДАБРАНИХ РАДОВА ПРОФ. ЉУБИШЕ РАЈИЋА

### Наука о језику

1. Om trær, skog og språkforskning. [О дрвећу, шуми и изучавању језика] У: *Ventil 3*, 1974: 27–31.
2. Språkendringer. [Језичке промене] У: *Ventil 5*, 1974: 11–21.
3. Om språket i OUB Ms 4o 317. [О језику у рукопису OUB Ms 4o 317] Oslo, 1975. (нештампан кандидатски рад. 176 стр. Главе 4, 5 и 6 су објављене као: Grunnlagsproblemer i historisk språkforskning I-II. [О темељним проблемима историјског изучавања језика I-II.] У: *Norskraft 8*, 1976: 15–70 и 9, 1976: 1–70.
4. Lingvistika, ideologija i politika. У: *Ideje 1*, 1977: 105–120.
5. Принцип фонемског писма Монаха Храбра и Првог граматичара са Исланда – словенско-германска паралела. У: *Научни састанак слависта у Вукове дане 1978*. Реферати и саопштења 8/1. Београд: МСЦ 1982: 37–41.
6. *Metodološki problemi proučavanja nordijskih rukopisa*. Београд 1978. (нештампан магистарски рад) Скраћена верзија објављена као: *Rukopis kao izvor građe za istoriju jezika (na materijalu nordijskih jezika)*. У: *Zbornik radova Instituta za strane jezike i književnosti*, 1984:1–27.
7. Sociolingvistički aspekti dvojezičnosti Jugoslovena na radu u Švedskoj i Norveškoj. У: *Godišnjak Saveza društava za primenjenu lingvistiku Jugoslavije 2*, 1978:29–44.
8. Imena iz norveškog i danskog. У: *Radovi VI*, 1979: 275–291.
9. Gammelnorsk vokalharmoni i språktypologisk belysning. У: Even Hovdhaugen (ed). *The Nordic Languages and Modern Linguistics*. Oslo: Universitetsforlaget 1980: 315–322. (српска верзија рада под бројем 10)
10. Хармонија vokala u staronorveškom jeziku u tipološkom svetlu. У: *Анали Филолошког факултета 14*, 1982: 189–202.
11. Jezik i identitet – položaj korisnika dijalekta u procesu standardizacije govora. У: *Godišnjak Saveza društava za primenjenu lingvistiku Jugoslavije 4–5*, 1980: 373–376. Исто: Položaj korisnika dijalekta u procesu standardizacije jezika. У: *Književnost i jezik 3–4*, 1981: 243–248.

12. Jezička politika i planiranje jezika. У: *Aktuelna pitanja naše jezičke kulture*. Beograd, Prosvetni pregled 1983:113–117. Исто у: Književna reč 181, 1982.
13. Problemi filogeneze jezika. У: *Prevodilac* 1,1981:5-13.
14. Varijante srpskohrvatskog standardnog jezika i desna strana dvojezičnih rečnika. У: *Godišnjak Saveza društava za primenjenu lingvistiku Jugoslavije* 6, 1982: 125–129.
15. Jezik i pol. У: *Kultura* 57–58, 1982: 79–95.
16. Neuhvatljivi jezik. Razmišljanja povodom „Filozofije jezika” Nenada Miščevića. У: *Kultura* 59, 1982: 79–95.
17. Marksizam i lingvistika. У: *Marksistička misao* 3, 1983: 113–137.
18. Teorijske osnove planiranja jezika. У: *Jezik u savremenoj komunikaciji*. Beograd: Centar za marksizam Univerziteta u Beogradu 1983: 174–194.
19. Forandring og forklaring. [Промена и објашњење] У: К. Ringgaard, V. Sørensen (eds). *The Nordic Languages and Modern Linguistics* 5. Århus 1984: 349–353.
20. Jezici i nacije u Skandinaviji. У: *Sveske Instituta za proučavanje nacionalnih odnosa* 5-6, 1984:113-120. Diskusija u broju 9, 1985: 157–158.
21. Svensk-serbokroatskt lexikon. Stockholm: Skolövestyrelsen 1985. (Редакција превода око 17.000 речи.)
22. *Problemi objašnjenja u epistemologiji istorijske lingvistike*. Beograd 1985. (нештампана докторска дисертација. 353 стр.)
23. Jezička ravnopravnost i opštenje u Jugoslaviji. У: *Marksistička misao* 5-6/1987: 126–145.
24. Vuk je mrtav, a ni mi nismo dobro. У: *Kultura* 78–79/1987: 156–169.
25. *Problem objašnjenja u epistemologiji istorijske lingvistike*. У: SOL 3,1987:9-35. (Избор из докторске дисертације)
26. Вук и будућност. У: *Научни састанак слависта у Вукове дане XVIII/2*. Београд: МСЦ, 1987: 321–327
27. Jezici i nacije u Skandinaviji. У: *Jezici i politike*. Zagreb: Centar CK SKH za idejno-teorijski rad/Komunist, 1988: 287–306. (Знатно проширена верзија рада из тачке 20.)
28. Language Planning – Theory and Practice. У: *Yugoslav General Linguistics*. (ed. Milorad Radovanović). Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins, 1989: 301–319. (Linguistics and Literary Studies in Eastern Europe, 26)
29. Jezik politike. У: *Marksistička misao* 1/89: 253–274.
30. О uzrocima jezičkih politika u Jugoslaviji. У: *Naše teme* 4, 1988: 684–691. (Prilog razgovoru povodom knjige Dubravka Škiljana *Jezična politika*)
31. Још једанпут о ћирилици и латиници. У: *Задужбина* 8, 1989: 4–5.
32. Објашњење у теорији јеzičkih промена. Zagreb: SOL, 1991.
33. Српско-нордијска лексикографија. У: *Задужбина* 27, 1994: 8

34. Leksikografski priručnici za skandinaviste (1). У: *Prevodilac* 1992, 1–4:71–86.
35. Simbolizacija jezika i konstituisanje rastojanje. У: Božidar Jakšić (ur.): *Ka jeziku mira*. Beograd: Forum za etničke odnose, 1996: 63–70.
36. Pisanje datuma i slični standardi. У: *Jezik danas 1*, 1997: 14–17.
37. Skandinavija – jezik i granice. У: Božidar Jakšić (ur.): *Granice – izazov interkulturalnosti*. Beograd: Forum za etničke odnose, 1997: 245–258.
38. Petnaest vekova runa. У: *Svet reči 2/3*, 1997: 19–21.
39. Govorite li skandinavski?. У: *Svet reči 2/3*, 1997: 75–76.
40. Historical Linguistics in Time. У: *History and Perspectives of Language Study. Papers in Honor of Ranko Bugarski (CILT 186) ed. by Olga Mišeska-Tomić & Milorad Radovanović*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins, 2000: 43–69.
41. Die Sprache in der Zukunft. У: Barbara Kunzmann-Müller (Hrsg.): *Die Sprachen Südosteuropas Heute*. Frankfurt/M: Peter Lang, 2000: 200–208.
42. Srpska lingvistika između tradicionalnog i modernog. У: *Lingvističke aktuelnosti 2/1*. Tribina Tradicionalno i moderno u srpskoj lingvistici (1). Na:<http://main.amu.edu.pl/~sipkadan/la.htm>
43. Språk och samhälle i ex-Jugoslavien. У: *Ymer* 123/2003:169-178. [Језик и друштво у бившој Југославији. У часопису *Ymer* Шведског друштва за антропологију и географију, тематски број *Det bergiga Balkan – konflikternas halvö* – Брдовити Балкан – полуострво сукоба]
44. Svenskt-Serbiskt Lexikon. [Шведско-српски речник]. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling, 2005. (завршна редакција 28.500 речи)
45. Gradski govori. У: *Govor Novog Sada*, Sveska 1: Fonetske osobine. Novi Sad: Filozofski fakultet, 2009: 31–47. (Lingvističke sveske 8)
46. Stedsnavn og politisk og etnisk identitet i Serbia. [Топоними и политички и етнички идентитет у Србији] У: *Nytt om namn* 46, 2007: 23–29.
47. Place names and identity in Serbia. У: *Proceedings Names and Identities* (Oslo 16th Nov, 2007, 21th Nov, 2008). Oslo: Oslo studies in language, 2,2009. – 18 стр. (Digital publishing)
48. Прилагођено писање имена из страних живих језика. Скандинавски језици. У: *Правопис српскога језика*. Нови Сад: Матица српска, 2010: 222–231.

## Наука о књижевности

49. Savremena norveška lirika. У: *Književne novine* 394, 1971.
50. Mitologija i pesništvo: Proroštvo proročice. У: *Filološki pregled* 1–4, 1978: 123–133.

51. Hamsun na vetrometini. Beleške na marginama jedne diskusije. У: *Književne novine* 572, 1978.
52. Pohodi s one strane reči i zvuka norveškoj književnosti. У: *Književna kritika* 5, 1980: 24–29.
53. Per Hanson: Svaki deseti je morao da umre. У: *Mostovi* 42, 1980: 175. (непреведена књига)
54. Laponska poezija danas. У: *Mostovi* 43, 1980: 197–198.
55. O savremenoj poeziji grenlandskih Eskima. У: *Mostovi* 44, 1980: 287–288.
56. Književnost i kriterijumi njene podele. У: *Književna reč* 1982: 193–194.
57. Johan Borgen: Ja. У: *Mostovi* 49, 1982: 55–56. (непреведена књига)
58. Aksel Sandemose: Izbeglica prelazi svoj trag. У: *Mostovi* 49, 1982: 56. (непреведена књига)
59. Ibsenove drame u kritici i istoriji književnosti. У: *Henrik Ibsen: Četiri drame*. Beograd: Nolit 1983: 7–22. (предговор)
60. Skandinavska književnost u Nolitovom izdanju između dva rata. У: *Анали Филолошког факултета* 15, 1983: 129–134.
61. Feminologija i književnost na angloameričkom i skandinavskom području. У: *Republika* 11-12, 1983: 112–131.
62. Marksizam i književnost. У: *Književnost* 2–3, 1984: 223–225, 252–253. (Diskusija za okruglim stolom povodom knjige: Sreten Petrović (ur.): Marksizam i književnost I-II. Beograd: Prosveta 1983.
63. Edvard Hoem: Probe. У: *Mostovi* 61, 1985: 61–61.
64. Мала енциклопедија Просвета. Београд: Просвета 1986. Данска, фeroјска, исландска, норвешка и шведска књижевност – главне одреднице и поједини писци; германска религија и одреднице из германске религије; укупно 6 ауторских табака.
65. Književnost u književnosti. У: *Rukovet* 3/1989: 387–391.
66. Književnost Jugoslovena na radu u Švedskoj. У: *Srpska književnost u emigraciji 1945–1991*. Beograd: Književnost 9-10/1991:1337-1340.
67. Granice nacionalnog i skandinavskog u skandinavskoj književnosti. У: *Анали Филолошког факултета* 19, 1992: 519–531.
68. Skald, Rune. У: *Rečnik književnih termina*. Beograd: Nolit, 1992: 734, 782.
69. Cultural exchange. The bridge between the familiar and the unknown. У: *Norwegian Literature* 1994: 59–61.
70. Henrik August Angel i Balkan. У: Henrik A. Angel: *Srpske vojničke priče*. Beograd: Mladost turist, Itaka, 1995: 109–116.
71. Pogovor. У: Knut Hamsun: Pan. Beograd: SAGA, 1995:143–158.
72. Dizajnirani bestseler. У: Osećaj gospođice Smile za снег. Beograd: Nolit, 1997:7-20. (Predgovor)
73. Isidorina recepcija Norveške. У: *Isidorijana* 3, 1997: 90–103.

74. Hamsun på serbokroatisk. [Хамсун на српскохрватском] У: Even Arntzen & Nils Magne Knutsen (red.): *Hamsun 2000. 8 foredrag fra Hamsun-dagene på Hamarøy*. Hamarøy, Hamsun-Selskapet, 2000: 57–79.
75. *Književnost i njena istoriografija u vremenu*. Beograd, 2006. (84 странице)
76. Mixing oratio recta and oratio obliqua – A Sign of Literacy or Orality? У: Else Mundal og Jonas Wellendorf (eds.): *Oral Art Forms and their Passage into Writing*. København: Museum Tusulanum Press, 2007: 203–207.
77. Андерсен на размеђима. У: *Зборник Матице српске за књижевност и језик* књ. 55 св. 1, 2007: 11–25.
78. *Tekst u vremenu: dinamika i istoriografija nordijske književnosti*. Beograd: Geopoetika, 2008. (264 стр.)
79. *Umeće čitanja : ogledi o (književnom) tekstu*. Beograd: Geopoetika, 2009. (229 стр.)
80. Vita brevis kao sadržinski codex rescriptus teksta Ispovesti Aurelija Augustina. У: Ksenija Maricki Gađanski (ur.): *Zbornik sa međunarodnog naučnog skupa „Antički svet, evropska i srpska kultura“*. Beograd: Društvo za antičke studije Srbije, 2009: 295–300.

## Дидактика

81. Neka razmišljanja o početnim iskustvima nastave norveškog i švedskog jezika kod nas. У: *Živi jezici 1-2*, 1982: 118–123.
82. Cilj bez puta. У: *Književna reč* 231, 1984.
83. Obrazovanje i stručni profil prevodilaca. У: *Prevodilac* 4, 1984: 53–56.
84. Uloga nauke o prevođenju u obrazovanju prevodilaca. У: *Prevođenje i nastava stranih jezika*. Beograd: Udruženje naučnih i stručnih prevodilaca Srbije/ Društvo za primenjenu lingvistiku Srbije. 1986: 21–25.
85. O smisaonosti vezivanja nastave jezika i književnosti. У: *Odnos između jezika i književnosti u istraživanju i nastavi*. Beograd: Društvo za primenjenu lingvistiku Srbije 1987: 49–52.
86. Norsk i Jugoslavia. [Норвешки језик у Југославији] У: *Norsk i utlandet* 1987: 15–16.
87. Tankar omkring realiaundervisningen. [Размишљања о настави реалија] (Елаборат урађен по наруџбини Одбора за сарадњу нордијских служби за слање контрактуалних лектора при Нордијском министарском савету. 25 стр.) 1987
88. Prilog diskusiji za okruglim stolom o nastavi srpskohrvatskog kao stranog jezika. У: *Nastava srpskohrvatskog jezika kao stranog*. Beograd: Institut za strane jezike/Zavod za unapređivanje vaspitanja i obrazovanja grada Beograda, 1986: 181–183.

89. Tehnika učenja. Kratak kompendijum za studente skandinavistike. Beograd: Filološki fakultet, 1988. (24 стр.)
90. Studije skandinavistike u svetu i u Beogradu. У: *Glossa 2-3*, 1996: 47–57.
91. Internasjonalisering og Høgskolen i Oslo. [Интернационализација и Висока школа у Ослу] У: Høgskoleliv i Pilestredet – om Grotid og tids-Cleme(t). Oslo: Høgskolen i Oslo, 2004: 44–49. 123. Scandinavian Studies in Serbia: Challenges and Response. У: IV Švedsko-srpski simpozijumu „Stokholm-Beograd : Održivi razvoj i uloga humanističkih nauka“. Beograd: SANU; Stockholm: Kungliga Vitterhets- Historie- och Antikvitetsakademin, 2009: 103–113.

### Наука о превођењу

92. Prva nastava prevođenja u Srbiji. У: *Mostovi 40*, 1979: 348–349.
93. Jezik posrednik kao stilski i semantički filter u procesu prevođenja. У: *Prevodna književnost 1979*. Beograd: Udruženje književnih prevodilaca Srbije 1980: 55–59.
94. Kad se mi mrtvi probudimo. Razmišljanja na marginama jednoga prevoda. У: *Pozorište 5-6*, 1980: 467–471. (Прерађена верзија рада под бројем 93.)
95. *Teorija i poetika prevođenja*. Priredio Ljubiša Rajić. Beograd: Prosveta 1981. (286 стр.)
96. O prevođenju sa prevoda. У: *Teorija i poetika prevođenja*. Beograd: Prosveta 1981: 201–218.
97. Jezički kolorit Andrićevog dela u prevodu na skandinavske jezike. У: *Delo Ive Andrića u kontekstu evropske književnosti i kulture*. Beograd: Zadužbina Ive Andrića 1981:885-889.
98. Srednjoškolsko obrazovanje prevodilaca samo osnova za univerzitet. У: *Prevodilac*, 3/83: 102–103
99. Portreti prevodilaca: Stjepan Pištignjat. У: *Prevodilac 3*, 1987: 60–62.
100. Istorija i poetika prevoda. Razgovor o knjizi Save Babića Kako smo prevodili Petefija. У: *Kultura 76–77*, 1987: 200–204. Прештампано у: Povodzivi. Drugi o Savi Babiću. Beograd: Čigoja štampa, 2004:56-59. (Прилог у разговору.)
101. Još jedanput o takozvanoj lingvističkoj teoriji prevođenja. У: *Književno prevođenje: teorija i istorija*. Zbornik radova. Požarevac: Institut za književnost i umetnost, Braničevo, Književna zajednica Novog Sada, 1989: 17–24.
102. Preduslovi prevođenja sa skandinavskih jezika na jugoslovenske jezika i obratno. У: *Mostovi 1*, 77/1989: 48–58. Исто у: Mirko Rumac (ed): Jugoslavensko-švedski prevodilački dani. Zagreb: Nacionalna i sveučilišna biblioteka / Svenska institutet, 1990: 86–111.
103. Prilog diskusiji na temu „Mesto književnog prevoda u nauci o prevođenju“. У: *Mostovi 3*, 79/1989: 198–201, 207–208.

104. Odgovor na anketu „Kakav Vam problem postavlja tekst koji trenutno prevodite?“. У: *Mostovi 91*, 1992: 248–250.
105. Aristeion ili prevodilačka diplomatija. У: *Mostovi 107–108*, 1996: 103–109.
106. Prilog diskusiji na temu „Prevodioci o sebi i društvu“. У: *Mostovi 97*, 1994: 91–101.
107. Skandinavska književnost u prevodu na srpskohrvatski. У: *Prevodna književnost. Zbornik radova XXIII–XXVI beogradskih prevodilačkih susreta 1997–2001*. Beograd: Udruženje književnih prevodilaca Srbije, 2002: 228–248.

### Скандинавска култура

108. Norge 40 år etter. [Норвешка 40 година касније] У: *Samtiden 3/2003*: 90–97.
109. Clemetiseringa av skulen. [Клеметизација школе] У: *Syn og Segn 2*, 2005: 96–104.
110. Programi skandinavskih socijaldemokratskih partija. У: *Programski identiteti socijaldemokratskih partija*. Beograd: sdklub; Friedrich Ebert Stiftung, 2005: 65–83
111. Nasjonen i et flerkulturelt perspektiv. [Нација у мултикултуралној перспективи] У: Thor Ola Engen, Lars Anders Kulbrandstad, Eva-Marie Syversen (red.): *Monokultur og multikultur. Nasjonsbyggende diskurser 1905-2005*. Vallset: Oplandske Bokforlag, 2006: 45–71.
112. *Realije i interkulturno opštenje* (скрипта, 80 стр.)
113. Gesta Danorum, skandinavski latinitet i istorija ideja. У: *Antika i savremeni svet. Zbornik radova*. Beograd: Društvo za antičke studije; Arhiv Srema, 2007: 289–307.
114. Skandinavija u antičkom obzorju. У: *Evropske ideje, antička civilizacija i srpska kultura. Zbornik radova*. Beograd: Društvo za antičke studije; Službeni glasnik, 2008: 334–364.
115. Identity in the North: Between the Historical-Political, Romantic-Ethnical and Postmodern Individual. У: Slobodan Grubačić & Dalibor Soldatić (eds.): *Language, Literature, Culture, Identity*. Beograd: Filološki fakultet, 2009: 255–274. такође и у: Goranka Antunović (ed.): *Glimpses of the North: Discovering Scandinavia and Scandinavian Studies*, Zagreb: Ff-press, 2011: 39–56.

## **Библиографије**

116. Skandinavске književnosti u prevodu na srpskohrvatski jezik. I. Monografije. Građa za bibliografiju. Ljubiša Rajić i saradnici. Beograd: Mrlješ, 1997. (91 стр.)
117. Skandinavска knjiga u prevodu na srpskohrvatski jezik : građa za bibliografiju. 1, Monografije i brošure. Beograd: Narodna biblioteka Srbije; Službeni glasnik, 2008. (137 стр.)

## **Радови из других области**

### **Проблеми образовања и науке**

118. Obdareni napred – ali kuda? У: *Prevodilac 3*, 1987: 5–11.
119. Reagovanja: Beleške uz uvodnik iz prošloga broja. У: *Prevodilac 3*, 1987: 54–59.
120. Reforme i istraživanja obrazovanja. У: *Prevodilac 4*, 1987: 5–11.
121. O smislu ovakvih savetovanja. У: *Nauka, obrazovanje i udruženi rad*. Beograd: Centar za marksizam Univerziteta u Beogradu, Ekonomski fakultet 1987: 128–131.
122. Potreba izmena u načinu organizovanja bibliotečke delatnosti. У: *Problemi korišćenja naučne literature*. Beograd: Centar za marksizam Univerziteta u Beogradu 1985: 21–24.
123. Budućnost u tesnim klupama. У: *Borba* 08.11.1989.
124. Mellom marked og ideologi. [Између тржишт и идеологије] У: *NFF Nytt* 4,1991:7-9.
125. Univerzitet umire spavajući. У: *Borba* 3.-4.08.1991.
126. Gordana Zindović-Vukadinović (ur.): Obrazovanje za budućnost. Kakvo nam je obrazovanje potrebno. Beograd: Pedagoško društvo Srbije, 1994:135-136, 156. (Прилози у расправи)
127. Disciplinovanje univerziteta. У: *Reč* 46, 1998: 147–157.
128. Univerzitet i kvalitet. У: *Reč* 49, 1998: 127–140.
129. Univerzitet i društvo. У: *Nova srpska politička misao*. Posebno izdanje Univerzitet u Srbiji. 1, 1998: 29–47.
130. The Case of the Faculty of Philology – From Conceptual Crisis to Collapse. У: *Sociologija* 4, 1998: 549–560.
131. Forsking i Serbia: Hard kamp om reformer. [Наука у Србији: Тешка борба за реформе] У: *Apollon. Forskningsmagasin for Universitetet i Oslo* 2/2003: 37–39.

132. Konsensus oko reforme. U: Aljoša Mimica, Zoran Grac (ur.): *Visoko obrazovanje u Srbiji na putu ka Evropi četiri godine kasnije*. Beograd: Alternativna akademska obrazovna mreža, 2005: 396–399.
133. Strana književnost u fondu školske biblioteke. U: *Kreativne radionice u školskoj biblioteci*. Beograd: Filološki fakultet, 2011: 85–92.

## Друштвене науке

134. Skandinavci i Avnoj. U: NIN 07.09.86. (Javna rasprava: Jugoslavika ili loša politika 6)
135. Crkva i država danas i kod nas. U: *Marksistička misao* 3-4/1989:156-161.
136. Švedski model i zablude. U: *Borba* 5-6.05.1990.
137. Etnocentrizam i stereotipi. U: *Borba*. 04.11.1993.
138. Fortidens speilbilde. [Slika u ogledalu prošlosti] U: *Nasjonalismens Janusansikt*. Oslo: Svenskhemmet Voksenåsen, 1994:27-38. (Skracena verzija objavljena pod naslovom: *Nasjonalismens Janusansikt*. U: *Ny Tid*. 17.06.1994, 24.06.1994.)
139. Serbien som aktör. [Srbija kao učesnik]. U: Sören Sommelius m. fl: *Krig mot fred i före detta Jugoslavien*. Stockholm: Carlssons, 1994: 131-149.
140. Om orsakerna till att fredsrörelsen inte slagit djupare rot i Serbien. U: *Pangea* 1,1995:16-21.
141. Poslovna kultura. U: *Dijalog, Pilot broj, jesen-zima 1995*, pp. 34-38.
142. Manipulacija. U: *Zbornik Credibel škole*. Beograd: Tersit – Credibel škola, 1995:143-152.
143. Posledice monološke škole. U: *Dijalog* 1996:34-38.
144. Krig och mentalitetsförändringar. U: Neven Milivojevic et al. (eds): *Bortom kriget*. Stockholm: Carlssons, 1996:71-78.
145. Razumevanje drugog i samorazumevanje kao put ka trpeljivosti. U: Božidar Jakšić (ed.): *Interkulturalnost i tolerancija*. Beograd: Republika : Biblioteka XX vek, 1999:319-328.
146. Ljubisa Rajic og Thomas Hylland Eriksen: Mellom barken og veden. *Samtaler i Samtiden*. U: *Samtiden* 4,1999:26-35. (Intervju)
147. O pisanju recenzija, prikaza i kritika. U: *Rukovet* 1/1990:824-827.
148. Interkulturalno opštenje između računa i uživljanja. U: Božidar Jakšić (ed.): *Interkulturalnost versus rasizam i ksenofobija*. Beograd: Forum za etničke odnose, 1997:57-69.
149. Serbia etter intervensjonen. U: *PACEM* 1:3,2000:83-95.
150. Luftkampen sett og vurdert fra Beograd. Trondheim: *Luftkrigsskolen*, 2000. (Luftkrigsskolens skriftserie.Volum nr. 4)

151. Fundamentalisme og dens alternativer. U: Samtiden 1/2001:85-97.
152. NATO Intervention from a Civilian Perspective. U: Reconceptualizing Europe: From the Holocaust to Beyond the National State. Uppsala: Department of East European Studies, 2002:25-35.
153. Fundamentalizam – cilj ili sredstvo? U: Religijski dijalog : drama razumevanja. Beograd: Centar za istraživanje religije Beogradske otvorene škole, 2003:33-58.
154. Da li je srpska politička i društvena elita dorasla zahtevima demokratskog preobražaja u Srbiji. U: Zoran Stokić (ur.): Stagnacija demokratskih reformi u Srbiji : zbornik diskusija. Beograd: Alternativna akademska obrazovna mreža, 2003:139-145, prilozi u diskusiji na stranama 151-152, 153-154, 158, 164-167.
155. Preduslovi rasprave o identitetu. U: Identitet kao osnova tradicije. Beograd: Evropski pokret Srbija ; Friedrich Ebert Stiftung, 2004:11-19.
156. Crkva, obrazovanje i fundamentalistički pokreti. U: Crkva, društvo i država. Beograd: sdklub ; Friedrich Ebert Stiftung, 2005:17-26. Preštampano u: Staša Zajović (ur.): Preteći znaci fundamentalizma: feministički odgovori. Beograd: Žene u crnom, 2006:67-76. Radovi predati za štampu
157. Ideologija i praksa u političkom delovanju Zorana Đinđića. U: Političke ideje Zorana Đinđića. Beograd: Istraživačko-izdavački centar demokratske stranke, 2008: –12 stranica rukopisa.

### **Преводи и препеви**

#### **Дански језик**

Превод с данског

158. Vili Serensen. Nepoznato drvo. Y: Savremena svetska priča I-II. Priredio David Albahari. Beograd: Prosveta 1982: 29–37.
159. Paul Erum. Pacov. Y: Mostovi 49, 1982: 46–48.
160. Savremena danska novela. Y: Mostovi 1986/68: 286–311. (уз белешку о писцу)
161. Klaus Rifbjerg: Gladni paraziti. Y: Književne novine 790/1990: 14; Mariane Larsen: Ima mnogo jezika Y: Književne novine 791/1990: 11 (препев)
162. Hans Kristijan Andersen: Dnevници 1825–1875. II 1836–1844. Y: Sv. Dunav 2, 1997: 10–14.
163. Toni Liversejdž: Ženski likovi u delu Ive Andrića. Y: Sveske Zadužbine Ive Andrića 22, 2005: 383–440.

### **Гренландскоескимски језик**

164. Iz savremene poezije grenlandskih eskima. У: Mostovi 44, 1980: 282–287. (препев са гренландскоескимског и данског)

### **Исландски језик**

165. Svava Jakobsdoutir. Zabava kraj zida od kamena. У: Mostovi 61, 1985: 21–25.

### **Лапонски језик**

166. Laponska poezija danas. У: Mostovi 43, 1980: 198–202. (препев с лапонског и норвешког)  
167. Laponska poezija. Književni list 45/2006: 11. (уводна белешка и препев)

### **Норвешки језик**

Превод на норвешки

168. Dušan Azanjac. Mellom venner. У: Dagbladet 05.09.66.  
169. Željko Vuković: Mordet på Sarajevo. Oslo: Cappelen, 1993.  
170. Biljana Srbljanović: Beogradtrilogien. Oslo: Det norske teatret, 2001.

Превод с норвешког

171. Artur Omre. Devojka iz radnje. У: Ferijalac 1966.  
172. Fin Havrevol. Katastrofa. У сарадњи с Михаилом Стојановићем. Радио Београд 1966.  
173. Georg Johannesen. Generacija. Kruševac: Bagdala 1971. (са белешком о писцу)  
174. Mose Jergensen. Škola koju su osnovali učenici. Beograd: BIGZ 1977.  
175. Per Hanson. Oktobar 1941. Kragujevac: Spomen park Kragujevački oktobar 1977. (са белешком о писцу)  
176. Savremena norveška lirika. Novi Sad: Stražilovo 1978. (превод Љубиша Рајић, препев Љубиша Рајић и Десанка Максимовић)  
177. Henrik Ibsen: Kad se mi mrtvi probudimo. Radio Sarajevo 1981. (превод и адаптација за радио)

178. Henrik Ibsen. Lutkin dom; Rosmersholm; Kad se mi mrtvi probudimo. У: Henrik Ibsen.Četiri drame. Beograd: Prosveta 1983: 26–105, 205–347.
179. Edvard Hoem. Pisac, partija i književnost. У: Sreten Petrović (ur). Marksizam i književnost I–II. Beograd: Prosveta 1983: II. 325–332.
180. Turbjern Egner: Karijus i Baktus. У: Mostovi 2, 78/1989: 138–143.
181. Gerd Brantenberg: Direktica Strog i njena porodica. У: Književna reč 367–368, 1991: 16.
182. Hal Kok: Šta je demokratija? Beograd: Beogradski krug, 1994.
183. Knut Hamsun: Pan. Beograd: SAGA, 1995.
184. Justejn Gorder: Sofijin svet. Roman o istoriji filozofije. Beograd: Centar za geopoetiku, 1996.
185. Justejn Gorder: Vita brevis. Beograd: Centar za geopoetiku, 1997.
186. Justejn Gorder: Misterija pasijansa. Beograd: Geopoetika, 1998.
187. Justejn Gorder: U jednom ogledalu, u jednoj zagonetki. Beograd: Fidelis, 1998.
188. Renaug Kleiva: Seti se da pomaziš mačku. Beograd: SAGA T.S.T., 2000.
189. Henrik A. Angel: Srpske vojničke priče. Beograd: Mladost turist, Itaka, 1995
190. Turbjern Egner: Karijus i Baktus. Beograd: Saga, 1995.
191. Bjørnar Olsen: Od predmeta do teksta. Teorijske perspektive arheoloških istraživanja. Beograd: Geopoetika, 2002.
192. Justejn Gorder: Maja. Beograd: Geopoetika, 2002.
193. Justejn Gorder: Kći direktora cirkusa. Beograd: Geopoetika, 2002.
194. Tomas Hilan Eriksen: Tiranija trenutka. Beograd: Biblioteka XX vek, 2003.
195. Laš F. H. Svensen: Filozofija straha. Beograd: Geopoetika, 2008.
196. Justejn Gorder: Zamak u Pirinejima. Beograd: Geopetika, 2009.

### **Староисландски језик**

197. Proroštvo proročice. У: Filološki pregled 1–4, 1978: 133–140. (препев)
198. Iz stare skandinavske književnosti. У: Mostovi 98, 1994: 211–244.

### **Шведски језик**

Превод на шведски

199. Gordan Mihić. Karriär. (Драма. Атеље 212, 1986.)

Превод са шведског

200. Kurt Aspelin. Prilog teorijskom modelu marksističkog poimanja književnosti. У: Sreten Petrović (ur). Marksizam i književnost I-II. Beograd: Prosveta 1983: II. 239–245.
201. Laš Nuren. Demoni. (Драма. Атеље 212, сезона 86/87.)
202. Per Olov Enquist: Iz života kišnih glista. (Драма. Атеље 212, премијера сезона 1987/88.)
203. Nils Gredeby: Preobražaj. (Позориште Бошко Буха)
204. Ingmar Bergman: Slike. Novi Sad: Prometej; Beograd: Jugoslovenska kinoteka, 1996.

У Београду, 10.6.2024. године

*Уредници*

CIP - Каталогизација у публикацији  
Народна библиотека Србије, Београд

811.113(082)  
821.113(082)  
930.85(48)(082)  
811.112.2(082)

**ХОРИЗОНТИ језика и култура** [Електронски извор] : тематски зборник посвећен 45. годишњици Групе за скандинавистику Филолошког факултета у Београду и 75. годишњици рођења проф. др Љубише Рајића (1947–2012) / [уредници Софија Биланџија, Наташа Ристивојевић-Рајковић]. - Београд : Филолошки факултет Универзитета, 2024 (Београд : МАБ). - 1 електронски оптички диск (CD-ROM) ; 12 ст. - (Едиција Научни скупови / [Филолошки факултет, Београд])  
Системски захтеви : Нису наведени. - Радови на више језика. - Насл. са насловног екрана. - Тираж 10. - Стр. 7-24: Уводна реч / уредници. - Напомене и библиографске референце уз текст. - Библиографија уз сваки рад. - Summaries.

ISBN 978-86-6153-740-0

а) Скандинавски језици -- Зборници б) Скандинавска књижевност -- Зборници

в) Култура -- Скандинавске земље -- Зборници г) Немачки језик -- Зборници

COBISS.SR-ID 149827337